

Instrukcja dotycząca zasiłku na dziecko

Spis treści

Informacje o tej instrukcji	2
1. Prawo do zasiłku na dziecko	3
2. Wysokość zasiłku na dziecko	5
3. Zasiłek na dzieci w wieku od 0 do 18 lat	5
4. Zasiłek na dzieci w wieku powyżej 18 lat	6
4.1 Dzieci szukające pracy	7
4.2 Dzieci kształcące się zawodowo	7
4.3 Dzieci szukające miejsca kształcenia	8
4.4 Dzieci w służbie obywatelskiej	8
4.5 Szkodliwa praca zarobkowa dzieci	8
4.6 Dzieci z niepełnosprawnością	9
5. Wiele osób uprawnionych do roszczenia	10
6. Świadczenia wykluczające zasiłek na dziecko	11
7. Początek i koniec prawa do zasiłku na dziecko	11
8. Sposób składania wniosku	12
9. Zaświadczenia dla kasy rodzinnej	14
10. Obowiązek informowania ze strony uprawnionego do zasiłku na dziecko	15
11. Decyzja kasy rodzinnej	17
12. Możliwość odwołania od decyzji	17
13. Zwrot zasiłku na dziecko	17
14. Ponownie sprawdzenie prawa do zasiłku na dziecko	18
15. Wypłata zasiłku na dziecko	19
15.1 Wypłata przez kasę rodzinną Federalnej Agencji Pracy	19
15.2 Wypłata innej osobie lub urzędowi	19
15.3 Ochrona zasiłku na dziecko na koncie (zajęcie)	19
Informacja o ochronie danych	20
Spis haseł i słownik	20
Informacja o dodatku na dziecko	25

Informacje ogólne

Aby poprawić czytelność instrukcji, w niektórych miejscach w określeniach osób i słowach głównych odnoszących się do osób zastosowano formę męską, np. „uprawniony do zasiłku na dziecko”. W rozumieniu równouprawnienia odpowiednie terminy obowiązują zasadniczo dla wszystkich płci. Skrócona forma językowa nie odnosi się więc do osądów, lecz wynika wyłącznie z powodów redakcyjnych.

Informacje o tej instrukcji

Czym jest zasiłek na dziecko?

Rodziny z dziećmi muszą finansować ► **utrzymanie** i wykształcenie swoich dzieci. Potrzebują do tego więcej pieniędzy niż osoby bez dzieci. W ramach rekompensaty za te dodatkowe wydatki istnieje zasiłek na dziecko, stanowiący element rodzinnego świadczenia wyrównawczego w Niemczech.

Zasiłek na dziecko to państwowe świadczenie pieniężne dla rodziców, wypłacane w wysokości tak zwanego ► **minimum egzystencjalnego** dziecka. Jako minimum egzystencjalne rozumiane jest minimalne zapotrzebowanie na utrzymanie, opiekę i wykształcenie dziecka. Jeżeli zasiłek na dziecko nie jest potrzebny do tych celów, służy jako wsparcie rodziny. Wniosek o zasiłek na dziecko składany jest w ► **kasie rodzinnej** i przez nią wypłacany. ► **Federalny Centralny Urząd Podatkowy (BZSt)** nadzoruje kasy rodzinne.

Co zasiłek na dziecko ma wspólnego z podatkiem dochodowym?

► **Minimum egzystencjalne** dziecka jest zwolnione z podatku dochodowego rodziców. W związku z tym zasiłek na dziecko stanowi ► **zwrot podatku**. W pierwszym kroku zasiłek na dziecko jest wypłacany co miesiąc.

Następnie Urząd Skarbowy przeprowadza w kolejnym roku tak zwaną ► **kontrolę najkorzystniejszego systemu podatkowego**. Sprawdza się przy tym, w którym wariantcie podatnik ma wyższą korzyść podatkową: przez wypłatę zasiłku na dziecko, czy przez odliczenie ► **kwoty wolnej na dziecko**. W ten sposób zapewnia się, że prawo do zasiłku na dziecko powoduje również ► **zwolnienie podatkowe**. Jeżeli w danym przypadku korzyść podatkowa z powodu kwoty wolnej na dziecko będzie wyższa niż zasiłek na dziecko, kwoty wolne na dziecko będą uwzględniane podczas obliczania podatku. Ta zasada obowiązuje również wtedy, gdy nie złożono wniosku o zasiłek na dziecko.

Dlaczego wydano instrukcję dotyczącą zasiłku na dziecko?

Ta instrukcja ma przekazać informacje o najważniejszych zasadach regulacji prawnych dotyczących zasiłku na dziecko. Należy ją dokładnie przeczytać, aby poznać swoje prawa i obowiązki.

Instrukcja zawiera **słownik**. Objaśniono w nim krótko ponownie wiele ważnych terminów. Terminy znajdujące się w słowniku są oznaczone w tekście, na przykład: ► **numer identyfikacji podatkowej**.

Gdzie znaleźć więcej informacji?

W jednej instrukcji nie da się wskazać i wyjaśnić wszystkich szczegółów związanych z zasiłkiem na dziecko. Dodatkowe informacje są dostępne na poniższych stronach internetowych:

Kasa rodzinna: www.familienkasse.de
Federalny Centralny Urząd Podatkowy (BZSt): www.bzst.de

Również na „portalu rodzinnym” ► **Federalnego Ministerstwa Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży (BMFSFJ)** jest wiele informacji na temat zasiłku na dziecko. Należy wejść na stronę www.familienportal.de.

W jaki sposób można jeszcze kontaktować się z kasą rodzinną?

Wizyta na miejscu w przypadku regionalnej kasy rodzinnej w pobliżu (należy skorzystać z wyszukiwarki urzędów online na stronie www.familienkasse.de).

Telefonicznie

W przypadku pytań telefonicznych należy zawsze mieć przy sobie numer zasiłku na dziecko!

Telefon serwisowy kasy rodzinnej:

od poniedziałku do piątku w godz. od 8 do 18

0800 4 5555 30 (bezpłatny)

Zza granicy należy telefonować na numer:

0049 911 1203 1010 (płatny)

Jak dowiedzieć się tylko o terminach wypłat zasiłku na dziecko i dodatku na dziecko? Na ten temat można przez całą dobę uzyskać informacje pod numerem telefonu:

0800 4 5555 33 (bezpłatny)

Telefon serwisowy kasy rodzinnej w sprawach osób uprawnionych do zasiłku na dziecko, które mają dziecko z niepełnosprawnością: patrz punkt 4.6 „Dzieci z niepełnosprawnością”.

1. Prawo do zasiłku na dziecko

W Niemczech są dwie podstawy ustawowe w zakresie prawa do zasiłku na dziecko: ► **ustawa o podatku dochodowym (EStG)** i ► **federalna ustawa o zasiłku na dziecko (BKGG)**.

(Jeżeli jeden z rodziców ma prawo do zasiłku na dziecko na podstawie ustawy o podatku dochodowym, a drugi na podstawie federalnej ustawy o zasiłku na dziecko, to wyższy priorytet ma prawo na podstawie ustawy o podatku dochodowym. Zasiłek na dziecko jest więc wypłacany na podstawie ustawy o podatku dochodowym).

Warunkiem prawa do zasiłku na dziecko jest identyfikacja uprawnionego przez nadany mu ► **numer identyfikacji podatkowej**. W miarę możliwości kasa rodzinna sama ustala ten numer i sprawdza u uprawnionego.

Zasiłek na dziecko na podstawie ustawy o podatku dochodowym (EStG)

Zasadniczo ► **obywatele Niemiec** otrzymują zasiłek na dziecko, jeżeli mają ► **miejsce zamieszkania lub miejsce stałego przebywania** w Niemczech.

Obywatele zagraniczni państw członkowskich UE/EOG i Szwajcarii

Poniższe warunki obowiązują dla obywateli Szwajcarii i ► **obywateli zagranicznych**, którzy mieszkają w Niemczech oraz ► **korzystający ze swobody przemieszczania się obywatele** państw ► **Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG)** lub ► **Unii Europejskiej (UE)**, których status prawny jest regulowany ► **ustawą o ogólnej swobodzie przemieszczania się obywateli Unii**.

Osoby te mogą otrzymać zasiłek na dziecko po tym, jak uzasadniły swoje ► **miejsce zamieszkania lub miejsce stałego pobytu** w Niemczech.

Od czwartego miesiąca po uzasadnieniu miejsca zamieszkania lub miejsca stałego pobytu przysługuje roszczenie do zasiłku na dziecko, jeżeli spełnione są wymogi prawa na wjazd i pobyt w Niemczech na podstawie ► **ustawy o ogólnej swobodzie przemieszczania się obywateli Unii**. Kasa rodzinna ma własne prawo do kontroli, które obowiązuje niezależnie od decyzji urzędów ds. cudzoziemców.

Dotyczy to obywateli poniższych krajów:

Belgia	Irlandia	Malta	Słowacja
Bułgaria	Islandia	Holandia	Słowenia
Dania	Włochy	Norwegia	Hiszpania
Estonia	Chorwacja	Austria	Czechy
Finlandia	Łotwa	Polska	Węgry
Francja	Liechtenstein	Portugalia	Cypr
Grecja	Litwa	Rumunia	
Wielka Brytania*	Luksemburg	Szwecja	

* 1 lutego 2020 r. Wielka Brytania wystąpiła z UE. Jeżeli do 31 grudnia 2020 ustanowione zostało miejsce zamieszkania w Niemczech lub podjęta została tutaj praca zarobkowa, wyżej wymienione przepisy obowiązują również obywateli brytyjskich.

Europejski Obszar Gospodarczy (EOG) składa się z

państw członkowskich Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) i

państw członkowskich Unii Europejskiej (UE).

Szwajcaria nie należy do żadnej z wymienionych wyżej grup, jest jednak uwzględniana do składania wniosków oraz pobierania zasiłku na dziecko.

Obywatele zagraniczni państw trzecich

► **Obywatele zagraniczni** państw trzecich, którzy mieszkają w Niemczech i mają ważne ► **zezwolenie na osiedlenie**, mogą otrzymywać zasiłek na dziecko. Również niektóre inne ► **dokumenty pobytowe** mogą uprawniać do zasiłku na dziecko. W razie pytań należy zwracać się do kasy rodzinnej.

Obywatele państw takich jak Algieria, Bośnia i Hercegowina, Kosowo, Maroko, Czarnogóra, Serbia, Tunezja i Turcja mogą również mieć prawo do zasiłku na dziecko, jeżeli pracują w Niemczech. Dla tych państw obowiązują umowy ponadpaństwowe i międzypaństwowe, na podstawie których są oni traktowani w Niemczech jako pracownicy w myśl danej umowy.

Bezsposornie uznani uchodźcy i osoby z prawem do azylu mogą również otrzymywać zasiłek na dziecko.

Jeżeli dostarczą Państwo kopię zezwolenia na osiedlenie się lub tytułu pobytu, ze względów ochrony danych osobowych można zaczerpnąć kombinacje cyfr na stronie przedniej u góry z prawej strony i na dole z prawej strony, jak również na stronie tylnej. Można również zaczerpnąć niepotrzebne dane dotyczące koloru oczu lub wzrostu.

Pracownicy zatrudnieni za granicą

Dla pracowników zatrudnionych **za granicą** (w szczególności w ► **UE**), obowiązują specjalne przepisy i obowiązki powiadamiania. W tym zakresie obowiązuje

„instrukcja dotycząca zasiłku na dziecko w przypadkach transgranicznych (Unia Europejska, Europejski Obszar Gospodarczy i Szwajcaria)”,

którą można pobrać w Internecie na stronie www.familienkasse.de lub na życzenie otrzymać pocztą od kasy rodzinnej.

Zasiłek na dziecko na podstawie ustawy o zasiłku na dziecko (BKGG)

Osoba, która mieszka za granicą i w Niemczech nie **▶ podlega nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu**, może otrzymywać zasiłek na dziecko jako świadczenie socjalne na podstawie **▶ ustawy o zasiłku na dziecko**. Prawo istnieje tylko wtedy, gdy wnioskodawca

- podlega obowiązkowi opłacania ubezpieczeń w Federalnej Agencji Pracy lub
- pracuje jako pracownik organizacji rozwojowych bądź misjonarz lub
- wykonuje przydzieloną pracę jako urzędnik w jednej z instytucji poza Niemcami lub
- mieszka w Niemczech jako współmałżonek lub partner życiowy członka oddziałów NATO oraz ma obywatelstwo jednego z państw członkowskich UE/EOG lub
- jest zatrudniony w Niemczech lub prowadzi własną działalność gospodarczą bądź pobiera emeryturę na podstawie niemieckich przepisów prawa oraz mieszka w państwie członkowskim **▶ Unii Europejskiej**, **▶ Europejskiego Obszaru Gospodarczego** lub w Szwajcarii.

Jeżeli jeden z rodziców ma prawo do zasiłku na dziecko na podstawie ustawy o podatku dochodowym, a drugi na podstawie federalnej ustawy o zasiłku na dziecko, to priorytet wyższy ma prawo na podstawie ustawy o podatku dochodowym.

2. Wysokość zasiłku na dziecko

Zasiłek na dziecko wynosi od 1 stycznia 2023 roku **na każde** uprawnione do otrzymania świadczenia **dziecko 250 € miesięcznie**.

3. Zasiłek na dzieci w wieku od 0 do 18 lat

Zasiłek jest liczony dla dzieci, które mają **▶ miejsce zamieszkania lub miejsce stałego pobytu** w Niemczech lub w państwie członkowskim **▶ Europejskiego Obszaru Gospodarczego** bądź w Szwajcarii. Obywatelstwo dziecka nie ma przy tym znaczenia.

Wnioskodawcom zasiłek jest wypłacany dla poniższych dzieci:

Córki i synowie	Dzieci spokrewnione w pierwszym stopniu.
Dzieci adoptowane	Dzieci przyjęte (= adoptowane).
Pasierbowie	Dzieci żony lub męża przyjęte do gospodarstwa domowego.
Dzieci partnera życiowego	Dzieci zarejestrowanego partnera życiowego przyjęte do gospodarstwa domowego.
Wnuki	Wnuki przyjęte do gospodarstwa domowego.
Dzieci przybrane	Dzieci przybrane, jeżeli spełnione są poniższe wymagania ustawowe: opiekun jest powiązany z dzieckiem przybrany podobnymi do rodziny i utworzonymi na dłuższy okres więzami oraz nie przyjął dziecka do swojego gospodarstwa domowego, aby zarabiać w ten sposób pieniądze (np. jako opiekunka do dziecka). Dziecko przybrane musi należeć do rodziny jak własne dziecko. Nie może być bliższego stosunku do rodziców biologicznych niż do rodziców przybranych.
Rodzeństwo	Własne rodzeństwo przyjęte do gospodarstwa domowego, jeżeli spełnia wymagania dzieci przybranych.

Co oznacza „przyjęcie do gospodarstwa domowego”?

Dziecko jest ► **przyjęte do gospodarstwa domowego**, jeżeli stale mieszka we wspólnym mieszkaniu rodzinnym i tam otrzymuje opiekę oraz jest utrzymywane. Nie wystarczy tylko zgłoszenie dziecka do urzędu meldunkowego. Nie wystarczy również, jeżeli wnioskodawca opiekuje się dzieckiem tylko w poszczególne dni lub jeżeli dziecko przebywa na zmianę u opiekuna i rodziców.

Dziecko pozostaje w gospodarstwie domowym, jeżeli przebywa przez jakiś czas w innym miejscu ze względu na ► **kształcenie szkolne lub zawodowe** bądź ► **studia**.

Sytuacje szczególne w przypadku sierot i dzieci, które nie znają miejsca przebywania swoich rodziców

► **Sieroty** to dzieci, które straciły oboje rodziców w wyniku śmierci. Są również dzieci, które nie wiedzą, gdzie przebywają ich rodzice. Te dzieci i sieroty mogą składać wniosek o zasiłek na dziecko dla siebie, jeżeli nie ma osoby trzeciej, której przysługuje zasiłek na dziecko. W takiej sytuacji zasiłek na dziecko jest wypłacany na podstawie ► **ustawy o zasiłku na dziecko**.

Bliższe informacje na ten temat znajdują się w

„instrukcji dotyczącej zasiłku na dziecko w przypadku sierot i dzieci, które nie znają miejsca przebywania swoich rodziców”.

Można ją pobrać w Internecie na stronie www.familienkasse.de lub na życzenie otrzymać pocztą od kasy rodzinnej.

Identyfikacja dziecka

Należy pamiętać, że w przypadku zasiłku na dziecko na podstawie ► **ustawy o podatku dochodowym** jedno dziecko jest zasadniczo uwzględniane tylko wtedy, gdy można je zidentyfikować. Odbывается się to przy pomocy ► **numeru identyfikacji podatkowej** (skrót: NIP).

Ten numer identyfikacyjny jest nadawany w Niemczech każdemu dziecku. Kasa rodzinna ustala ten numer w miarę możliwości sama lub pyta wnioskodawcę, jeżeli składa on wniosek o zasiłek na dziecko.

Co dzieje się w dniu 18. urodzin dziecka

Do ► **ukończenia 18. roku życia** zasiłek na dziecko jest wypłacany dla wszystkich dzieci. Od osiągnięcia ► **pełnoletności** jednego dziecka (od 18. urodzin) zasiłek na dziecko jest wypłacany nadal tylko w określonych warunkach do 21. lub 25. roku życia. Następnie zasiłek na dziecko jest wypłacany dalej tylko dla dzieci z niepełnosprawnością. Więcej informacji można znaleźć w punkcie 4 „Zasiłek na dzieci w wieku powyżej 18 lat”.

4. Zasiłek na dzieci w wieku powyżej 18 lat

W 18. roku życia dziecko osiąga pełnoletność. Zasiłek na dziecko może być w niektórych przypadkach wypłacany dalej do ► **ukończenia 21. lub 25. roku życia**. Na następnych stronach objaśniono, w jaki sposób różne sytuacje wpływają na prawo do zasiłku na dziecko:

- Dzieci szukające pracy
- Dzieci w trakcie ► **kształcenia zawodowego**
- Dzieci szukające miejsca kształcenia
- Dzieci w trakcie ► **służby obywatelskiej**
- Szkodliwa praca zarobkowa dzieci
- Dzieci ► **niepełnosprawne**

4.1 Dzieci szukające pracy

Jeżeli dziecko w wieku powyżej 18 lat nie ma ► **stosunku zatrudnienia**, zasiłek na dziecko jest nadal wypłacany do ► **ukończenia 21. roku życia**. Warunkiem jest, aby dziecko było zgłoszone jako szukające pracy w agencji pracy w Niemczech, w centrum pracy lub w państwowej instytucji pośrednictwa pracy w innym państwie ► **Unii Europejskiej** oraz ► **Europejskiego Obszaru Gospodarczego** lub w Szwajcarii.

Prawa do zasiłku na dziecko nie ma, jeżeli dziecko pobiera tylko zasiłek obywatelski (zabezpieczenie podstawowe zgodnie z drugą księgą kodeksu prawa socjalnego [SGB II]).

Jeżeli dziecko zgłoszone jako szukające pracy wykonuje ► **pracę o charakterze marginalnym**, zasiłek na dziecko może być dalej wypłacany.

4.2 Dzieci kształcące się zawodowo

Dopóki dziecko jest kształcone zawodowo, zasiłek na dziecko może być wypłacany do ► **ukończenia 25. roku życia**.

Co rozumie się pod pojęciem kształcenia zawodowego?

Aby w przyszłości wykonywać zawód, dziecko jest przygotowywane do niego w ramach wykształcenia. W każdym kształceniu zawodowym jest określony cel zawodowy oraz przystosowane do tego działania kształcenia. Te działania muszą zapewnić przekazanie kształcącej się osobie wiedzy, umiejętności i doświadczeń, które są konieczne, przydatne i wspierające w późniejszym wykonywaniu pożądanego zawodu. Do kształcenia zawodowego należy na przykład uczęszczanie do ► **szkół ogólnokształcących**, ► **kształcenie zakładowe**, ► **kształcenie uzupełniające**, ► **kształcenie w kierunku kolejnego zawodu** oraz pierwsze trzy miesiące szkolenia podstawowego na początku ► **dobrowolnej służby wojskowej**.

Przerwanie kształcenia: choroba lub urlop macierzyński

Jeżeli kształcenie dziecka musi zostać przerwane tymczasowo z powodu choroby, zasiłek na dziecko jest zasadniczo wypłacany dalej. Dzieje się to jednak tylko wtedy, gdy lekarz potwierdzi przewidywany koniec choroby. Jeżeli jest to dłużej trwająca choroba dziecka (według przewidywań ponad cztery tygodnie), należy niezwłocznie poinformować kasę rodzinną.

Kształcenie może zostać przerwane również z powodu urlopu macierzyńskiego. Również w tej sytuacji należy niezwłocznie poinformować kasę rodzinną. Jeżeli po upływie ► **okresu urlopu macierzyńskiego** dojdzie do kolejnych przerw z powodu opieki nad dzieckiem (na przykład ze względu na ► urlop wychowawczy), należy niezwłocznie poinformować kasę rodzinną.

Czas przejściowy między dwoma kształceniami

Często dochodzi do wymuszonej przerwy między dwoma kształceniami, na przykład kiedy po ukończeniu szkoły i rozpoczęciu ► **kształcenia zawodowego**, pójściu na ► **studia** lub do ► **służby obywatelskiej** kilka tygodni lub miesięcy jest „wolnych”. W takim okresie przejściowym zasiłek na dziecko jest wypłacany dalej do czterech miesięcy, jeżeli ► **kształcenie zawodowe**, ► **studia** lub ► **służba obywatelska** rozpoczęły się rzeczywiście po czterech miesiącach.

Co dzieje się na zakończeniu kształcenia zawodowego?

Wypłacanie zasiłku na dziecko kończy się w przypadku ► **uczęszczania do szkół ogólnokształcących** najpóźniej po ukończeniu ostatniego roku szkolnego. W przypadku ► **kształcenia zakładowego** lub studiów wypłacanie zasiłku na dziecko kończy się w miesiącu, w którym dziecko oficjalnie i pisemnie zostało poinformowane o łącznym wyniku egzaminu końcowego. Nie ma znaczenia, czy umowa o kształcenie została zawarta na dłuższy okres lub czy dziecko po egzaminie końcowym w (zawodowej) szkole wyższej dalej jest studentem. Zasada: zakończenie kształcenia kończy prawo do zasiłku na dziecko – chyba że dziecko rozpocznie nowe bądź ► **uzupełniające kształcenie**.

4.3 Dzieci szukające miejsca kształcenia

Może się zdarzyć, że dziecko w wieku powyżej 18 lat nie może rozpocząć lub kontynuować kształcenia w kraju lub za granicą, ponieważ nie ma miejsca kształcenia. W takim przypadku dziecko do **ukończenia 25. roku życia** ma prawo do zasiłku na dziecko, jeżeli znajduje się w jednej z poniższych sytuacji:

- poszukiwanie miejsca kształcenia w najwcześniejszym możliwym momencie zakończyło się dotychczas niepowodzeniem mimo intensywnych starań. Własne starania dziecka należy wykazać lub przynajmniej uwiarygodnić. W tym celu należy przedłożyć kasie rodzinnej odpowiednią dokumentację, na przykład pisemne odmowy w ramach rekrutacji.
- Dziecko jest prowadzone oficjalnie jako szukające porady lub aplikujące na miejsce kształcenia lub szkolenia, a mianowicie w dziale doradztwa zawodowego agencji pracy w Niemczech lub u innego świadczeniodawcy, który jest odpowiedzialny za zasiłek obywatelski (zabezpieczenie podstawowe zgodnie z SGB II); (na przykład w placówce Jobcenter).
- Dziecko otrzymało już zapewnienie na miejsce kształcenia, może je zacząć jednak dopiero później, na przykład wraz z rozpoczęciem zakładowego roku szkolnego.
- Dziecko chce jak najwcześniej starać się o miejsce kształcenia, czyli na przykład w najbliższym terminie rekrutacji; ale procedura rekrutacji nie została jeszcze otwarta. W takim przypadku dziecko musi złożyć pisemne oświadczenie o konkretnym zamiarze rekrutacji w kasie rodzinnej. Dopiero od momentu wypłynięcia oświadczenia dziecka do kasy rodzinnej powstaje prawo do zasiłku na dziecko.

4.4 Dzieci w służbie obywatelskiej

Jeżeli dziecko starsze niż 18 lat odbywa **służbę obywatelską** w kraju lub za granicą, do **ukończenia 25. roku życia** zasiłek na dziecko może być wypłacany dalej. Służba obywatelska to dobrowolna roczna służba socjalna lub ekologiczna w rozumieniu ustawy o wolontariacie młodzieżowym lub aktywność wolontariacka w ramach **Europejskiego Korpusu Solidarności**.

Zasiłek na dziecko może być wypłacany nadal, jeżeli dziecko odbywa jedną z poniższych służb:

- **federalna służba obywatelska**
- **międzynarodowy wolontariat młodzieżowy** w rozumieniu wytycznych **Federalnego Ministerstwa Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży** (BMFSFJ)
- wolontariat na rzecz rozwoju **„weltwärts”** w rozumieniu wytycznych Federalnego Ministerstwa Współpracy Ekonomicznej o Rozwoju (EMZ)
- „Wolontariat wszystkich pokoleń” w rozumieniu § 2 ust. 1a tomu siódmego kodeksu zabezpieczenia społecznego
- inna służba za granicą na podstawie § 5 ustawy o federalnej służbie obywatelskiej

4.5 Szkodliwa praca zarobkowa dzieci

Zasiłek na dziecko nie jest wypłacany, jeżeli dzieci po zakończeniu **pierwszego kształcenia zawodowego** lub **pierwszych studiów** podejmują pracę zarobkową w wymiarze ponad 20 godzin tygodniowo (**praca zarobkowa szkodząca roszczeniu**). Dotyczy to dzieci, które są kształcone w zawodzie (patrz 4.2), dzieci szukające miejsca kształcenia (patrz 4.3) i dzieci w służbie obywatelskiej (patrz 4.4).

Jeżeli dziecko podejmie **pracę zarobkową szkodzącą roszczeniu**, również po zakończeniu pierwszego kształcenia zawodowego lub pierwszych studiów zasiłek na dziecko może być wypłacany nadal.

Co oznacza „zakończenie pierwszego kształcenia zawodowego lub pierwszych studiów”?

Do ► **kształcenia zawodowego** w rozumieniu pkt. 4.2 tej instrukcji należą szkolne i pozaszkolne zajęcia edukacyjne, stanowiące podstawę żadanego zawodu. Są to na przykład: kształcenie szkolne, kształcenie zawodowe, praktyka, studia.

Uczęszczanie do ► **szkoły ogólnokształcącej** nie stanowi zakończenia pierwszego kształcenia.

► **Pierwsze kształcenie zawodowe** lub ► **pierwsze studia** to sytuacja, kiedy wcześniej nie ukończono innego kształcenia zawodowego lub kwalifikujących zawodowo studiów wyższych. Kształcenie zawodowe oraz studia muszą następować w regulowanym cyklu kształcenia (lata szkolne, semestry, egzaminy pośrednie) i z reguły **kończą się** egzaminem państwowym lub uznawanym przez państwo. Na zakończenie z reguły nadawany jest odpowiedni tytuł (na przykład czeladnik) lub stopień szkoły wyższej (na przykład dyplom, licencjat).

Pierwsze kształcenie zawodowe lub pierwsze studia są zasadniczo zakończone, jeżeli zapewniają dziecku możliwość wykonywania zawodu. Jeżeli dziecko później rozpocznie kształcenie uzupełniające (na przykład kształcenie magisterskie lub studia magisterskie po wieloletniej pracy zawodowej) bądź będzie się kształcić w całkowicie innym zawodzie, jest to wówczas ► **kształcenie drugie**.

Co rozumie się pod pojęciem „pracy zarobkowej szkodzącej roszczeniu”?

Praca zarobkowa dziecka może być szkodliwa dla prawa do zasiłku na dziecko (= **praca zarobkowa szkodząca roszczeniu**). Dzieje się tak, jeżeli tygodniowy czas pracy przekracza 20 godzin. W takiej sytuacji zasiłek na dziecko nie jest dłużej wypłacany.

W przeciwieństwie do tego są formy pracy zarobkowej nieszkodliwe dla prawa do zasiłku na dziecko. Wówczas zasiłek na dziecko może być wypłacany nadal.

Prace zarobkowe nieszkodliwe dla roszczenia to:

- prace zarobkowe wykonywane w ramach stosunku kształcenia. W tej sytuacji zajęcia edukacyjne muszą być przedmiotem stosunku pracy.
- Prace zarobkowe o charakterze marginalnym w rozumieniu §§ 8 i 8a tomu czwartego kodeksu zabezpieczenia społecznego (na przykład 450-Euro-Job).
- Prace zarobkowe, które tylko tymczasowo przekraczają 20 godzin tygodniowo. W takiej sytuacji zasiłek na dziecko jest wypłacany dalej tylko w określonych warunkach. W takich przypadkach należy zwracać się do kasy rodzinnej.

4.6 Dzieci z niepełnosprawnością

Jeżeli dziecko w wieku powyżej 18 lat ma niepełnosprawność fizyczną, umysłową lub mentalną, to zasiłek na dziecko jest wypłacany nadal, bez ograniczenia wiekowego, czyli również po 25. roku życia. Warunkiem jest, aby dziecko z powodu swojej niepełnosprawności nie było w stanie zaspokoić swoich ► **niezbędnych potrzeb życiowych** własnymi środkami. Niepełnosprawność dziecka musi wystąpić i zostać udokumentowana przed ► **ukończeniem 25. roku życia**.

Czy otrzymują Państwo zasiłek na dziecko z niepełnosprawnością? Oferujemy Państwu bezpłatnie telefoniczną infolinię serwisu od poniedziałku do czwartku od godz. 08:00 do 16:00 oraz w piątek od godz. 08.00 do 14:00. Mogą Państwo skontaktować się z nami pod numerem telefonu **0800 4 5555 31**.

Co rozumie się pod pojęciem „niezbędnych potrzeb życiowych”?

Niezbędne potrzeby życiowe dziecka z niepełnosprawnością składają się z ► **ogólnych potrzeb życiowych** i ► **potrzeb dodatkowych z powodu niepełnosprawności**. Ogólna potrzeba życiowa wynosi obecnie 10.908 euro w roku kalendarzowym 2023 (2024: 11.604 euro). Potrzeby dodatkowe z powodu niepełnosprawności wynikają na przykład z kosztów zamieszkania, z potrzeby opieki w wysokości płaconego ► **dotatku opiekuńczego**, z potrzeby, dla której realizowane są świadczenia na podstawie dwunastego tomu kodeksu zabezpieczenia społecznego lub na podstawie ► **kwoty zryczałtowanej dla osób niepełnosprawnych**, jeżeli nie przedłożono wyższego zaświadczenia pojedynczego.

Sprawdzenie, czy zaspokojone są niezbędne potrzeby życiowe

Po obliczeniu niezbędnych potrzeb życiowych następuje sprawdzenie, czy dziecko może zaspokoić te potrzeby własnymi środkami. ► **Własne środki dziecka** składają się z dostępnego dochodu netto dziecka oraz świadczeń osób trzecich na rzecz dziecka.

► **Dostępne dochody netto** dziecka są ustalane z poniższych przychodów:

- wszystkie ► **przychody podlegające opodatkowaniu** w rozumieniu §2 ust.1 ► **ustawy o podatku dochodowym**, w szczególności przychody z pracy samodzielnej, niesamodzielnej i ► **przychody z majątku kapitałowego**. Jako „przychody” określa się dochody podlegające opodatkowaniu po odjęciu kosztów uzyskania przychodu lub wydatków eksploatacyjnych.
- wszystkie ► **przychody nieopodatkowane**, na przykład świadczenia na podstawie drugiego, trzeciego, dziewiątego i dwunastego tomu kodeksu zabezpieczenia społecznego oraz na podstawie ustawy o ► **zasiłku rodzinnym** i związane z urlopem rodzicielskim, świadczeniami w ramach ubezpieczenia pielęgnacyjnego (dodatku opiekuńczego), zasiłkiem integracyjnym, zwrotem kosztów przejazdu strony trzeciej. Z sumy przychodów nieopodatkowanych w każdym roku kalendarzowych odliczany jest ryczałt za koszty w wysokości 180 euro. Mogą być również odliczane wyższe nakłady, jeżeli są związane z przychodami nieopodatkowanymi, na przykład koszty sporu prawnego.

Prawo do zasiłku na dziecko istnieje tylko wtedy, gdy środki własne dziecka nie przekraczają niezbędnych potrzeb życiowych.

5. Wiele osób uprawnionych do roszczenia

Zawsze tylko jedna osoba może otrzymywać zasiłek na jedno dziecko. Jeżeli kilka osób jest uprawnionych do roszczenia, obowiązują zasady, komu ostatecznie wypłacany będzie zasiłek na to dziecko.

Ustalenie uprawnionego w przypadku kilku uprawnionych do roszczenia

Rodzic, który ► **przyjął dziecko do swojego gospodarstwa domowego**, otrzymuje zasiłek na dziecko. Jeżeli dziecko mieszka we wspólnym gospodarstwie domowym obydwójga rodziców, rodzice mogą między sobą określić w ramach ► **ustalenia uprawnionego**, kto z nich otrzyma zasiłek na dziecko (► **uprawniony do zasiłku na dziecko**). Ta zasada obowiązuje również dla rodzica biologicznego i nie biologicznego, na przykład jeżeli dziecko mieszka we wspólnym gospodarstwie domowy matki i ojczyma lub ojca i zarejestrowanego partnera życiowego.

Również rodzice przybrani mieszkający nie oddzielnie na stałe lub dziadkowie mogą skorzystać z tego ustalenia uprawnionego, pod warunkiem, że przyjęli dziecko do swojego gospodarstwa domowego (patrz punkt 3 „Zasiłek na dzieci w wieku od 0 do 18 lat”).

Ustalenie uprawnionego jest wykonywane w momencie składania wniosku o zasiłek na dziecko. Do tego służy oświadczenie na końcu druku wniosku. Wystarczy wówczas, jeżeli drugi rodzic złoży tam podpis. Ustalenie uprawnionego jest skuteczne do momentu wycofania. ► **Wycofanie** jest możliwe w każdej chwili, ma jednak skutek zawsze tylko na przyszłość.

Możliwość ustalenia uprawnionego mają również rodzice mieszkający oddzielnie, jeżeli dziecko przebywa w obydwu gospodarstwach domowych w przybliżeniu przez taki sam czas (tak zwany ► **model zmienny**).

Jeżeli dziecko nie mieszka w gospodarstwie domowym rodzica, to zasiłek na dziecko otrzymuje rodzic, który na bieżąco płaci wyższe ► **kwoty na utrzymanie w gotówce**. Inne świadczenia na utrzymanie nie są tutaj uwzględniane. Jeżeli dwoje rodziców nie płaci dla dziecka kwot utrzymania w gotówce lub oboje płacą je w takiej samej wysokości, mogą ustalić między sobą, kto z nich będzie otrzymywać zasiłek na dziecko (ustalenie uprawnionego).

Jeżeli ustalenie uprawnionego nie zostanie wykonane z powodu braku porozumienia między rodzicami, należy złożyć wniosek w rodzinnym sądzie rejonowym o ustalenie ► **priorytetowego uprawnionego do zasiłku na dziecko**. Ten wniosek może złożyć każda osoba, która ma ► **uzasadniony interes** w wypłacaniu zasiłku na dziecko. Również samo dziecko może mieć uzasadniony interes.

Sytuacje szczególne w przypadku rodziców i dziadków we wspólnym gospodarstwie domowym

Jeżeli dziecko mieszka we wspólnym gospodarstwie domowym rodzica i dziadków, to rodzic jest ► **priorytetowym uprawnionym do zasiłku na dziecko**. Istnieje jednak możliwość, że rodzic zrezygnuje ze swojego priorytetu i w ten sposób ustali dziadka jako priorytetowego uprawnionego do zasiłku na dziecko. O rezygnacji rodzica należy powiadomić pisemnie kasę rodzinną.

6. Świadczenia wykluczające zasiłek na dziecko

Zasiłek nie przysługuje na dziecko, jeżeli ma ono prawo do niektórych innych świadczeń. Takie świadczenia to:

- świadczenia na dzieci wypłacane za granicą, porównywalne z zasiłkiem na dziecko,
- świadczenia na dzieci z instytucji ponadpaństwowej lub międzypaństwowej, porównywalne z zasiłkiem na dziecko.

Jeżeli więc ktoś może otrzymać jedno z tych świadczeń na dziecko, nie przysługuje mu niemiecki zasiłek na to dziecko.

► **Świadczenia na dzieci** płacone za granicą wykluczają prawo do zasiłku na dziecko również wtedy, gdy są niższe niż niemiecki zasiłek na dziecko. Nie dotyczy to jednak świadczeń rodzinnych zapewnianych przez jedno z państw członkowskich ► **Unii Europejskiej**, ► **Europejskiego Obszaru Gospodarczego** lub Szwajcarię oraz są niższe niż niemiecki zasiłek na dziecko. Może się wówczas zdarzyć, że różnica zostanie wypłacona jako częściowy zasiłek na dziecko. Więcej informacji podano w

„instrukcji dotyczącej zasiłku na dziecko w przypadkach transgranicznych (Unia Europejska, Europejski Obszar Gospodarczy i Szwajcaria)”.

Można ją pobrać w Internecie na stronie www.familienkasse.de lub na życzenie otrzymać pocztą od kasy rodzinnej.

7. Początek i koniec prawa do zasiłku na dziecko

Jeżeli co najmniej w jednym dniu miesiąca występowały ► **warunki prawa** do zasiłku na dziecko, zasadniczo istnieje również prawo do zasiłku na dziecko za cały miesiąc. Zasiłek na dziecko może zostać dopłacony z mocą wsteczną, jednak najwyżej za sześć ostatnich miesięcy kalendarzowych przed złożeniem wniosku o zasiłek na dziecko w kasie rodzinnej.

Wypłacanie zasiłku na dziecko kończy się po upływie miesiąca, w którym dziecko ukończy 18. rok życia. Jeżeli 18. urodziny dziecka przypadają w pierwszym dniu miesiąca, prawo do zasiłku na dziecko kończy się już na koniec miesiąca poprzedzającego.

Zasiłek na dziecko po 18. urodzinach może być wypłacany nadal, patrz punkt 4 „Zasiłek na dzieci w wieku powyżej 18 lat”.

Zasiłek na dziecko może być wypłacany zasadniczo najdłużej do ► **ukończenia 25. roku życia**.

8. Sposób składania wniosku

Wniosek o zasiłek na dziecko musi zostać złożony pisemnie. Do tego celu służy wniosek o zasiłek na dziecko. Kompletnie wypełniony i podpisany wniosek o zasiłek na dziecko mogą Państwo wysłać w formie papierowej do kasy rodzinnej. Mogą też Państwo łatwo i szybko złożyć wniosek o zasiłek rodzinny przez Internet.

Dla każdego dziecka, dla którego złożono wniosek o zasiłek, należy dołączyć do wniosku wypełniony „załącznik Dziecko”.

Wyjątek: W przypadku składania wniosku przez internet "załącznik Dziecko" jest już zawarty we wniosku głównym i nie trzeba go dodatkowo wypełniać.

W jaki sposób najlepiej złożyć wniosek?

Najprostszym i najszybszym sposobem uzyskania zasiłku na dziecko jest wniosek online na stronie www.familienkasse.de.

Tutaj można wypełnić formularz zgłoszeniowy online. Po pomyślnej identyfikacji przez ► **certyfiakat ELSTER** lub ► **procedurę eID** Państwa dokumentu tożsamości wprowadzone dane Państwa zostaną na koniec przesłane do kasy rodzinnej drogą elektroniczną w zaszyfrowanej postaci. Dokumenty potwierdzające, wymagane do złożenia wniosku w przypadku dzieci w wieku powyżej 18 lat mogą Państwo również przesłać online do kasy rodzinnej.

Bez identyfikacji elektronicznej wniosek o zasiłek na dziecko po wprowadzeniu Państwa danych musi zostać wydrukowany, podpisany i z wymaganymi **dokumentami potwierdzającymi** (patrz punkt 9 „Dowody dla Kasy Świadczeń Rodzinnych”) przesłany pocztą lub faksem do kasy rodzinnej.

Wniosek online można złożyć **na wszystkie dzieci** elektronicznie z wykorzystaniem **ważnego ► certyfikatu ELSTER** lub za pomocą ► **funkcji eID** i numeru PIN dowodu osobistego. W tym przypadku nie trzeba już drukować i podpisywać wniosku. ► **weryfikacja opcjonalna** następuje w toku składania wniosku online.

Jeżeli wniosek o zasiłek na dziecko będzie wypełniany ręcznie, druki kasy rodzinnej są dostępne do pobrania na stronie www.familienkasse.de.

Wniosek ustny (na przykład przez telefon) lub przesłanie wniosku e-mailem nie jest możliwe, ponieważ na wniosku wymagany jest oryginalny podpis.

Kto może składać wniosek o zasiłek na dziecko?

Wniosek o zasiłek na dziecko jest składany przez ► **uprawnionego do zasiłku na dziecko**. Wniosek o zasiłek na dziecko może złożyć również inna osoba lub instytucja (urząd ds. młodzieży, urząd ds. opieki społecznej itd.), która ma ► **uzasadniony interes** w wypłacie zasiłku na dziecko, na przykład jeżeli osoba zapewnia dziecku ► **utrzymanie** zamiast rodziców. inna osoba lub instytucja nie staje się uprawnionym.

Również samo dziecko może złożyć wniosek o zasiłek na dziecko. W przypadku dzieci niepełnoletnich może to jednak zrobić również przedstawiciel prawny. Jeżeli dziecko nie jest sierotą, czyli jego rodzice żyją, to dziecko nie jest uprawnionym. Więcej informacji znajduje się w punkcie 3 „Zasiłek na dzieci w wieku od 0 do 18 lat”, w szczególności sytuacje szczególne w przypadku sierot i dzieci, które nie znają miejsca przebywania swoich rodziców.

Która kasa rodzinna jest dla mnie właściwa?

Wniosek o zasiłek na dziecko należy złożyć we właściwej kasie rodzinnej. Jest to przede wszystkim kasa rodzinna właściwa dla regionu zamieszkania lub ► **miejsca stałego przebywania** wnioskodawcy. Na stronie www.familienkasse.de przez wyszukiwarkę urzędów online można znaleźć kasę rodzinną w pobliżu.

Dla wnioskodawcy właściwa jest określona kasa rodzinna, a nie koniecznie kasa rodzinna w pobliżu w następujących sytuacjach:

- miejsce zamieszkania wnioskodawcy lub drugiego rodzica nie jest w Niemczech, lecz w innym państwie ► **UE**, ► **EOG** lub w Szwajcarii,
- wnioskodawca lub drugi rodzic pracują lub pracuje tam bądź
- wnioskodawca pobiera tam emeryturę.

Te odrębne zasady właściwości i poszczególne adresy kontaktowe podane są w

„instrukcji dotyczącej zasiłku na dziecko w przypadkach transgranicznych (Unia Europejska, Europejski Obszar Gospodarczy i Szwajcaria)”.

Można ją pobrać w Internecie na stronie www.familienkasse.de lub na życzenie otrzymać pocztą od kasy rodzinnej.

Sytuacje szczególne w przypadku służby cywilnej

Jeżeli wnioskodawca jest członkiem ► **służby cywilnej** lub ► **pobiera emeryturę**, właściwą kasą rodzinną jest instytucja pracodawcy publiczno-prawnego lub pracodawcy, który zajmuje się ► **przyznawaniem** poborów.

Wiele kas rodzinnych służby cywilnej zrezygnowało jednak ze swojej właściwości. Wówczas właściwa dla zasiłku na dziecko jest kasa rodzinna Federalnej Agencji Pracy. Uprawnieni do zasiłku na dziecko zostali o tym poinformowani pisemnie.

Wyjątki:

wnioskodawca jako ► **uprawniony do zasiłku na dziecko** jest obywatelem innego państwa członkowskiego ► **UE**, ► **EOG** lub Algierii, Bośni i Hercegowiny, Kosowa, Maroka, Czarnogóry, Szwajcarii, Serbii, Turcji lub Tunezji, a dla ► **przyznania** oraz wypłaty zasiłku na dziecko właściwa jest zawsze kasa rodzinna Federalnej Agencji Pracy.

Ta zasada obowiązuje między innymi również wtedy, gdy tylko jeden ► **uprawniony podrzędnie** (na przykład współmałżonek uprawnionego lub drugi rodzic dziecka) pracuje u pracodawcy z siedzibą w jednym z tych państw lub pobiera tam pieniądze świadczenie zastępcze.

9. Zaświadczenia dla kasy rodzinnej

Składając wniosek o zasiłek na dziecko należy potwierdzić niektóre dane. Takimi zaświadczeniami mogą być dokumenty lub poświadczenia. Zawsze należy przekazywać tylko **kopie** zaświadczeń lub skorzystać z ► **funkcji Upload** na portalu online kasy rodzinnej.

Dla **dzieci starszych niż 18 lat** wymagane są poniższe zaświadczenia:

Przypadek	Wymagane zaświadczenie
Dziecko kształcące się w szkole lub szkole zawodowej bądź na studiach	Zaświadczenie ze szkoły, szkoły zawodowej lub szkoły wyższej / uniwersytetu (na przykład zaświadczenie semestralne)
Dziecko kształcące się w zakładzie	Zaświadczenie o rodzaju i czasie trwania kształcenia zawodowego (na przykład w ramach umowy o kształcenie)
Dziecko z zakończonym pierwszym kształceniem	<i>Wymagane są specjalne informacje i zaświadczenia.</i> (patrz 4.5 „Szkodliwa praca zarobkowa dzieci”)
Dziecko szukające pracy	Zaświadczenie o zgłoszeniu szukającego pracy (na przykład rejestracja w agencji pośrednictwa pracy, decyzja o zasiłku dla bezrobotnych I itd.) (patrz 4.1 „Dzieci szukające pracy”)
Dziecko szukające miejsca kształcenia	<i>Wymagane są specjalne informacje i zaświadczenia.</i> (patrz 4.3 „Dzieci szukające miejsca kształcenia”)
Dziecko w trakcie służby obywatelskiej	• umowa o służbie zawarta z podmiotem• zaświadczenie podmiotu o zakończeniu służby (patrz 4.4 „Dzieci w służbie obywatelskiej”)
Dziecko niepełnosprawne	• Zaświadczenie o środkach finansowych dziecka z niepełnosprawnością (patrz 4.6 „Dzieci z niepełnosprawnością”)• Zaświadczenie lub poświadczenie lekarza prowadzącego (lub opinia lekarska) z informacją o występowaniu niepełnosprawności, początku niepełnosprawności (w przypadku dzieci w wieku powyżej 25 lat) i skutki niepełnosprawności na pracę zarobkową dziecka LUB• zaświadczenie urzędowe o niepełnosprawności (legitymacja inwalidzka lub decyzja o stwierdzeniu z urzędu ds. zaopatrzenia socjalnego)

Również dzień, w którym kończy się kształcenie musi być poświadczony, ponieważ od tego momentu kończy się prawo do zasiłku na dziecko. W ten sposób unika się ► **nadpłaty** zasiłku na dziecko. W tym celu należy przedłożyć w swojej kasie rodzinnej zaświadczenie z instytucji edukacyjnej lub świadectwo egzaminu.

Jeżeli w poszczególnych przypadkach wymagane będą dalsze informacje lub zaświadczenia, kasa rodzinna skontaktuje się.

Maskowanie („zaczernianie”) danych w zaświadczeniach

Podczas składania zaświadczeń można zamaskować (zaczernić) widoczne na nich informacje, które nie są potrzebne kasie rodzinnej. Dotyczy to na przykład ocen szkolnych na świadectwach.

Prosimy również o zwrócenie uwagi na to, aby szczególne kategorie danych osobowych (art. 9 rozporządzenia o ochronie danych (RODO)) nie były możliwe do zidentyfikowania. Dotyczy to na przykład informacji o pochodzeniu etnicznym, poglądach politycznych, przekonaniach religijnych lub filozoficznych, przynależności do związków zawodowych lub seksualności.

Zamaskować należy również informacje o zdrowiu, chyba że są one konieczne do zaświadczenia roszczenia o zasiłek na dziecko chore bądź dziecko z ► **niepełnosprawnością**. Tutaj można zamaskować konkretną nazwę choroby lub niepełnosprawności.

Informacje o złożeniu zaświadczeń w kopii

Kasa rodzinna Federalnej Agencji Pracy i niektóre kasy rodzinne służby cywilnej prowadzą dokumentację w postaci elektronicznej. Złożone dokumenty papierowe są więc przekazywane w postaci elektronicznej. Dokumenty papierowe są wówczas niszczone po krótkim czasie.

Dlatego w miarę możliwości nie należy składać oryginałów, lecz **kopie** wymaganych zaświadczeń.

Od teraz mogą Państwo dostarczyć swoje dowody potwierdzające również za pośrednictwem portalu online kasy rodzinnej.

10. Obowiązek informowania ze strony uprawnionego do zasiłku na dziecko

Po złożeniu wniosku o zasiłek na dziecko na podst. § 68 ust. 1 ► **ustawy o podatku dochodowym** (EStG) powstaje obowiązek informowania (również: ► **obowiązek współdziałania**). To oznacza, że wnioskodawca jest zobowiązany do niezwłocznego informowania kasy rodzinnej (jak najszybszego aby uniknąć ► **nadpłaty**) o wszystkich zmianach w swojej sytuacji oraz sytuacji dzieci, które są ważne dla prawa do zasiłku na dziecko lub dla których już złożono wyjaśnienia. Nie wystarcza, jeżeli informacje o takich zmianach zostaną przekazane innym urządcom (na przykład administracji gminnej, urzędowi meldunkowemu lub urzędowi skarbowemu), innej instytucji Federalnej Agencji Pracy lub ► **działowi poborów** pracodawcy bądź zatrudniającemu.

Nawet jeżeli dotychczas dziecko (a nie wnioskodawca) zgłaszało ► **dane istotne dla wydania decyzji** do kasy rodzinnej, należy ► **informować o zmianach**. Tak samo należy informować o zmianach, jeżeli nie została jeszcze podjęta decyzja o wniosku. Dotyczy to również zmian, o których wnioskodawca dowiedział się dopiero po zakończeniu wypłacania zasiłku na dziecko, jeżeli dotyczą one czasu płatności zasiłku na dziecko.

Nawet w przypadku pobierania świadczeń socjalnych, na podstawie których naliczany jest zasiłek na dziecko, należy informować o zmianach, również w przypadku ► **odgałęzienia**.

Jeżeli informacja o takich zmianach nie zostanie przekazana do kasy rodzinnej niezwłocznie, oznacza to naruszenie obowiązku współdziałania. Może to być **czyn karalny** lub **wykroczenie**, skutkujące karą.

Dokąd należy przysyłać powiadomienia o zmianach?

Wnioski i powiadomienia należy kierować bezpośrednio do swojej właściwej kasy rodzinnej (patrz możliwości kontaktu). Jeżeli w danym przypadku kasą rodziną jest Federalna Agencja Pracy, dokumentację należy przysyłać nie do Agencji Federalnej w Norymberdze, ponieważ powoduje to opóźnienia.

Dla niektórych członków ► **służby cywilnej** właściwa nie jest kasa rodzinna Federalnej Agencji Pracy, lecz inna kasa rodzinna (patrz punkt 8 „Sposób składania wniosku” sytuacje szczególne w przypadku służby cywilnej).

Czy są formularze do powiadamiania o zmianach?

O niektórych zmianach można informować bezpośrednio online, na przykład o zmianach adresu, stanu cywilnego, nazwiska lub liczby dzieci mieszkających w gospodarstwie domowym. Zmiany danych bankowych można również dokonać online. W przypadku pomyślnej identyfikacji przez ► **certyfiakat ELSTER** lub ► **usługę eID** Państwa dokumentu tożsamości nie ma potrzeby wysyłania wydrukowanej i podpisanej zmiany do kasy rodzinnej. W przeciwnym razie kasa rodzinna potrzebuje wydrukowanej i podpisanej informacji.

Wymagane dokumenty potwierdzające można w tym miejscu przekazać również online.

Do powiadomień można wykorzystywać również druk papierowy „Powiadomienie o zmianie”. Druk jest dostępny do wydrukowania na stronie www.familienkasse.de.

O jakich zmianach należy informować kasę rodzinną?

Kasę rodzinną należy powiadamiać niezwłocznie w poniższych sytuacjach

- podjęto pracę w służbie cywilnej na prawdopodobnie dłużej niż sześć miesięcy,
- inna osoba uprawniona do roszczenia (patrz punkt 5 „Wiele osób uprawnionych do roszczenia”) składa wniosek o zasiłek na dziecko u własnego pracodawcy publiczno-prawnego lub zatrudniającego,
- wnioskodawca lub inna osoba uprawniona do roszczenia podejmuje pracę za granicą,
- wnioskodawca lub inna osoba uprawniona do roszczenia jest delegowana przez pracodawcę krajowego do pracy za granicą,
- wnioskodawca lub inna osoba uprawniona do roszczenia bądź jedno z dzieci udaje się za granicę (z wyjątkiem pobytów urlopowych),
- wnioskodawca lub inna osoba otrzymuje na dziecko inne ► **świadczenie na dziecko** (na przykład zagraniczne świadczenia rodzinne, patrz też punkt 6 „Świadczenia wykluczające zasiłek na dziecko”)
- wnioskodawca i drugi rodzic (na przykład żona lub mąż) rozejdą się trwale,
- wnioskodawca lub dziecko opuszcza dotychczasowe gospodarstwo domowe,
- dziecko zostaje zgłoszone jako zaginione lub umrze,
- zmieni się adres lub podane konto bankowe.

W przypadku otrzymywania zasiłku na dziecko starsze niż 18 lat należy niezwłocznie powiadamiać kasę rodzinną, jeżeli dziecko

- już zakończyło ► **kształcenie zawodowe** lub ► **studia** oraz podejmuje pracę zawodową (nie dotyczy to dzieci szukających pracy i dzieci z niepełnosprawnością, patrz punkt 4.1 „Dzieci szukające pracy” lub punkt 4.6 „Dzieci z niepełnosprawnością”),
- zmienia, kończy, przerywa lub wstrzymuje ► **kształcenie szkolne lub zawodowe** lub ► **studia** (ta zasada obowiązuje również wtedy, jeżeli dziecko mimo istniejącej immatrykulacji weźmie urlop na studiach lub zwolni się z wymogu dokumentacji),
- zamierza kandydować na miejsce kształcenia (w tym przypadku wymagane jest pisemne wyjaśnienie dziecka),
- wstąpi do dobrowolnej służby wojskowej,
- dotychczas szukało pracy lub nie miało miejsca kształcenia, a teraz rozpoczyna ► **kształcenie szkolne lub zawodowe**, ► **studia** lub ► **pracę zarobkową**,
- zaszło w ciążę.

W przypadku składania pisemnego ► **oświadczenia woli** dziecka jest ono skuteczne dopiero od momentu, w którym oświadczenie wpłynie do kasy rodzinnej.

Jeżeli informacje o zmianach zostaną przekazane za późno lub nie zostaną przekazane, należy ewentualnie zwrócić zasiłek na dziecko otrzymany niezgodnie z prawem. Ponadto może zostać nałożona grzywna lub może dojść do postępowania karno-prawnego.

Jeżeli dokładnie nie wiadomo, czy zmiana wpływa na prawo do zasiłku na dziecko, należy dowiedzieć się w kasie rodzinnej.

11. Decyzja kasy rodzinnej

Pisemne decyzje kasy rodzinnej

Po złożeniu wniosku o zasiłek na dziecko kasa rodzinna podejmuje decyzję, czy przysługuje prawo do zasiłku na dziecko. Informacja jest przekazywana w ► **decyzji** pisemnym. Decyzja zawiera wszystkie ważne informacje dotyczące ► **pobierania zasiłku na dziecko**.

Jeżeli zasiłek na dziecko przysługuje lub konieczne było już zwrócenie wypłaconego zasiłku na dziecko, kasa rodzinna również prześle pisemną decyzję.

Wpływanie zasiłku na dziecko na konto

Jeżeli kasa rodzinna Federalnej Agencji Pracy jest właściwa dla wypłaty zasiłku na dziecko, a wyciągu z konta pojawiają się różne informacje: wysokość przelanej kwoty, ► **numer zasiłku na dziecko** oraz z reguły również okres, dla jakiego przeznaczona jest kwota.

Jeżeli kasa rodzinna służby cywilnej jest właściwa dla wypłaty zasiłku na dziecko (patrz punkt 8 „Sposób składania wniosku” sytuacje szczególne w przypadku służby cywilnej), widoczne będą informacje o wysokości zasiłku na dziecko i właściwego okresu na ► **zaświadczeniu o poborach**, jeżeli zasiłek na dziecko jest wypłacany razem z wynagrodzeniem lub pensją.

12. Możliwość odwołania od decyzji

W przypadku niezgodzenia się z decyzją kasy rodzinnej można wnieść od niej ► **odwołanie** (w przypadku zasiłku na dziecko na podstawie ustawy o podatku dochodowym) lub ► **sprzeciw** (w przypadku zasiłku na dziecko na podstawie ustawy o zasiłku na dziecko). Decyzja zostanie wówczas jeszcze raz sprawdzona przez kasę rodzinną.

Jak złożyć odwołanie lub sprzeciw od decyzji kasy rodzinnej?

Po wydaniu decyzji odwołanie lub sprzeciw należy złożyć do kasy rodzinnej **w ciągu miesiąca**. Odwołanie lub sprzeciw można składać również pisemnie pocztą lub faksem bądź ► **złożyć oświadczenie pisemne** osobiście. Procedura odwoławcza jest bezpłatna.

Co się stanie, jeżeli moje odwołanie lub sprzeciw okaże się „nieskuteczne”?

Jeżeli odwołanie lub sprzeciw nie zostanie uznane lub zostanie uznane nie w pełnym zakresie (czyli było nieskuteczne), przekazana zostanie pisemna decyzja w sprawie odwołania. Od decyzji kasy rodzinnej w sprawie odwołania można wnieść ► **skargę** przed sądem finansowym. Od decyzji kasy rodzinnej w sprawie sprzeciwu można wnieść ► **skargę** przed sądem socjalnym. Skargę należy wnieść **w ciągu miesiąca** od powiadomienia o decyzji. Należy pamiętać, że skargi przed sądem finansowym wiążą się z opłatami sądowymi. Skargi przed sądem socjalnym nie wiążą się z opłatami.

13. Zwrot zasiłku na dziecko

W przypadku otrzymania zasiłku na dziecko niezgodnie z prawem, należy go zwrócić, niezależnie od kwestii, czy stało się to z winy wnioskodawcy. To oznacza, że wnioskodawca i uprawniony odpowiada za niezgodną z prawem wypłatę zasiłku na dziecko. Zasiłek na dziecko należy zwrócić również wtedy, gdy kasa rodzinna na życzenie przelała go na konto innej osoby. Może to być na przykład konto pełnoletniego dziecka lub mieszkającego oddzielnie współmałżonka.

O żądaniu zwrotu zasiłku na dziecko przekazana zostanie pisemna ► **decyzja** kasy rodzinnej (► **decyzja o żądaniu zwrotu**). ► **Żądana kwota zwrotu**, czyli wysokość niezgodnie z prawem otrzymanego zasiłku na dziecko jest wymagana do zapłaty **jednorazowo i niezwłocznie**.

Jeżeli nadal przysługuje zasiłek na dziecko, można rozliczyć zasiłek na dziecko otrzymany niezgodnie z prawem względem aktualnego roszczenia na bieżący zasiłek na dziecko. To oznacza, że otrzymywany miesięczny zasiłek na dziecko będzie mniejszy (do połowy) do momentu wyrównania przez wstrzymanie miesięcznych płatności żądanej do zwrotu kwoty niezgodnie z prawem zapłaconego w przeszłości zasiłku na dziecko. Uzyskany niezgodnie z prawem zasiłek na dziecko może zostać rozliczony również według kwoty dopłaty (do jej połowy)

Można wnieść ► **odwołanie** od decyzji o żądaniu zwrotu. **Nie** spowoduje to jednak odroczenia obowiązku do natychmiastowej spłaty. Mimo procedury odwoławczej całą ► **żądaną kwotę zwrotu** należy zasadniczo przelać od razu. Jeżeli odwołanie okazało się skuteczne, zasiłek na dziecko będzie wypłacany nadal.

14. Ponownie sprawdzenie prawa do zasiłku na dziecko

Jeżeli zasiłek na dziecko jest przekazywany na bieżąco, kasa rodzinna okresowo przeprowadza kontrole. Sprawdza się wówczas, czy warunki ► **prawa do zasiłku na dziecko** były spełnione od ostatniej kontroli i czy nadal są spełnione. Ponadto sprawdza się, czy zasiłek na dziecko jest płacony we właściwej wysokości.

Kasa rodzinna stwierdza w ten sposób na przykład, czy

- osoba nadal przebywa w Niemczech, a dzieci mieszkają w jej gospodarstwie domowym,
- nadal trwa kształcenie szkolne lub zawodowe bądź studia dzieci,
- w przypadkach z poborami międzynarodowymi zgodne są dane zapisane u podmiotu świadczeń rodzinnych za granicą w Europie z danymi kasy rodzinnej.

Obowiązek współdziałania podczas kontroli prawa do zasiłku na dziecko

Jeżeli do sprawdzenia prawa do zasiłku na dziecko wymagane będzie współdziałanie, kasa rodzinna skontaktuje się. We właściwym czasie przekazany zostanie **kwestionariusz** lub w **piśmie w sprawie uzupełnienia braków** znajdzie się informacja, jakie potrzebne są dane lub zaświadczenia. Po otrzymaniu kwestionariusza należy wypełnić go starannie i w całości oraz dołączyć kopie wymaganych dokumentów. Wszystkie wymagane dokumenty należy złożyć w ciągu czterech tygodni w kasie rodzinnej, aby nie doszło do przerwania płatności.

*Obowiązek takiego współdziałania wynika z przepisów prawa. W przypadku niewywiązania się z ► **obowiązku współdziałania**, należy liczyć się z niekorzystnymi skutkami prawnymi. Kasa rodzinna musi wówczas anulować ► **przyznanie** zasiłku na dziecko, ewentualnie również z mocą wsteczną.*

Należy pamiętać, że sprawdzenie przez kasę rodzinną nie zwalnia z własnego zobowiązania do informowania kasy rodzinnej o zmianach istotnych dla prawa do zasiłku na dziecko niezwłocznie i samodzielnie (patrz punkt 10 „Obowiązek informowania ze strony uprawnionego do zasiłku na dziecko”). W ten sposób unika się możliwej ► **nadpłaty** zasiłku na dziecko i wynikającego z tego ► **żądania zwrotu** oraz ewentualnych konsekwencji wynikających z czynu karalnego lub wykroczenia.

Jeżeli dokładnie nie wiadomo, czy zmiana wpływa na prawo do zasiłku na dziecko, należy dowiedzieć się w kasie rodzinnej.

15. Wypłata zasiłku na dziecko

15.1 Wypłata przez kasę rodzinną Federalnej Agencji Pracy

Kasa rodzinna wypłaca zasiłek na dziecko miesięcznie. Termin wypłaty wynika z ostatniej cyfry ► **numeru zasiłku na dziecko** (► **cyfra końcowa**). Numer zasiłku na dziecko składa się łącznie z 11 znaków: xxxFKxxxxxx („x” oznacza liczby). W przypadku numeru zasiłku na dziecko xxxFKxxxxx0 (cyfra końcowa: 0) na przykład wypłata jest realizowana na początku miesiąca, w przypadku numeru zasiłku na dziecko xxxFKxxxxx9 (cyfra końcowa: 9) na koniec miesiąca. Również kasy rodzinne służby cywilnej wypłacają zasiłek na dziecko co miesiąc.

Zasiłek na dziecko jest wypłacany w formie bezgotówkowej przelewem na konto instytucji finansowej. To konto uprawniony do zasiłku na dziecko musi podać w momencie składania wniosku o zasiłek na dziecko. Nie ma możliwości podzielenia zasiłku na jedno dziecko na kilka kont.

Aktualne terminy przelewów zasiłku na dziecko podane są online na stronie www.familienkasse.de lub można je uzyskać pod numerem infolinii:

0800 4 5555 33 (rozmowa jest bezpłatna)

15.2 Wypłata innej osobie lub urzędowi

Jeżeli ► **uprawniony do zasiłku na dziecko** nie ► **utrzymuje** dziecka, kasa rodzinna może wypłacać zasiłek na takie dziecko na żądanie osobie lub urzędowi, który faktycznie zapewnia dziecku utrzymanie. Ta procedura nazywa się ► **odgałęzieniem**. Zasiłek na dziecko można w ten sposób wypłacać również dziecku, jeżeli zapewnia ono samo sobie utrzymanie (wypłata zasiłku na dziecko na podstawie ustawy o zasiłku na dziecko bezpośrednio dziecku objaśniono w punkcie 3 „Zasiłek na dzieci w wieku od 0 do 18 lat” sytuacje szczególne w przypadku sierot i dzieci, które nie znają miejsca przebywania swoich rodziców).

► **Odgałęzienie** zasiłku na dziecko może nastąpić również wtedy, gdy uprawniony zapewnia utrzymanie dziecku, ale w kwocie niższej niż zasiłek na to dziecko.

Zanim kasa rodzinna podejmie decyzję o innym sposobie wypłacania (odgałęzieniu), uprawniony dostaje możliwość złożenia wyjaśnień w tej sprawie.

Jeżeli urzędy (w szczególności urzędy ds. opieki społecznej lub urzędy ds. młodzieży) przyznały uprawnionemu lub dziecku świadczenia bez rozliczania zasiłku na dziecko, to te urzędy mogą w niektórych sytuacjach żądać wypłaty zasiłku na to dziecko.

15.3 Ochrona zasiłku na dziecko na koncie (zajęcie)

Zasiłek na dziecko może być chroniony na koncie dłużnika przed ► **zajęciem**. Jest to ► **ochrona przed zajęciem konta**. Wymagane jest wówczas między innymi zaświadczenie od dłużnika o tym, jakie świadczenia socjalne wpływają na jego konto, aby uzyskać największe możliwe działanie ochronne.

Kasa rodzinna na życzenie uprawnionego do zasiłku na dziecko wystawia zaświadczenie o pobieraniu zasiłku na dziecko, które można przedłożyć w instytucji finansowej. Należy wówczas zwrócić się do kasy rodzinnej.

Informacja o ochronie danych

Wszystkie informacje przekazywane kasie rodzinnej podlegają **tajemnicy podatkowej** lub **tajemnicy społecznej i ochronie danych**. To oznacza, że innym instytucjom dane mogą być przekazywane tylko wtedy, gdy są one wymagane do realizacji zadań, a przekazanie jest dopuszczalne wg przepisów prawa. Dane osobowe wymagane do przetwarzania są wówczas zapisywane w formie elektronicznej, przetwarzane maszynowo i chronione przed dostępem osób niepowołanych przez kasę rodzinną Federalnej Agencji Pracy lub niektóre kasy rodzinne służby cywilnej. Celem przetwarzania danych jest weryfikacja Państwa prawa do zasiłku na dziecko.

Szczegółowe informacje na temat przetwarzania Państwa danych przez kasę rodzinną oraz Państwa praw na podstawie artykułów od 13 do 22 ogólnego rozporządzenia Unii Europejskiej o ochronie danych osobowych (RODO) znajdują Państwo w Internecie na stronie www.arbeitsagentur.de/datenschutz-familienkasse. Znajdą tam Państwo również dane kontaktowe inspektora / inspektorów ochrony danych osobowych.

Akta dotyczące zasiłku na dziecko są z reguły przechowywane jeszcze przez 6 lat po zakończeniu wypłat zasiłku na dziecko.

Spis haseł i słownik

Szybkie i łatwe znajdowanie terminów oraz krótkie wyjaśnienia. W przypadku kolejnych pytań należy zwrócić się do swojej kasy rodzinnej.

Odgałęzienie

Wypłata zasiłku na dziecko osobie lub urzędowi, który zapewnia utrzymanie dziecka. Ewentualna wypłata bezpośrednio dziecku.

Zmiana adresu

szkoła ogólnokształcąca

Szkoła, w której uzyskuje się wiedzę ogólną i nie kończy się tytułem zawodowym (na przykład szkoła podstawowa, poziom poradnictwa, szkoła główna, szkoła realna, gimnazjum, Wolne Szkoły Waldorfskie).

ogólne potrzeby życiowe

Kwota potrzebna dziecku do życia. Wysokość jest ustalana ustawowo.

Granica wieku (patrz ukończenie 18./21./25. roku życia)

Zmiana stanu cywilnego

Członek służby cywilnej

Osoby pracujące w urzędzie. Na przykład państwowym lub miejskim.

Uprawniony do roszczenia

również: uprawniony do zasiłku na dziecko. Osoby otrzymujące zasiłek na dziecko na podstawie przepisów prawa.

praca zarobkowa szkodząca roszczeniu

Jeżeli dziecko pracuje ponad 20 godzin każdego tygodnia i dlatego nie otrzymuje już zasiłku na dziecko.

praca zarobkowa nieszkodząca roszczeniu

Jeżeli dziecko pracuje i mimo to otrzymuje zasiłek na dziecko. Dzieje się tak tylko wtedy, gdy pracuje maksymalnie 20 godzin każdego tygodnia lub praca należy do kształcenia zawodowego.

wymagania roszczenia

Warunki, jakie muszą występować dla otrzymania zasiłku na dziecko.

zezwolenie na pobyt

Pismo z urzędu (decyzja), zezwalające osobie z innego państwa na mieszkanie w Niemczech.

kształcenie na inny zawód

również: kształcenie drugie. Jeżeli dziecko już nauczyło się jednego zawodu, ale później kształci się jeszcze na drugim kierunku.

obywatel zagraniczny

Osoby, które nie mają niemieckiego paszportu lub dowodu osobistego.

kwota utrzymania w gotówce

Pieniądże otrzymywane przez dziecko, które są potrzebne do życia.

niepełnosprawność

Ograniczenie mentalne lub fizyczne osoby. Niepełnosprawność jest poświadczana urzędowo lub przez lekarza.

potrzeby dodatkowe z powodu niepełnosprawności

Pieniądże, których dzieci niepełnosprawne potrzebują dodatkowo, ponieważ mają ograniczenia mentalne lub fizyczne.

ustalenie uprawnionego

Decyzja, kto ma otrzymywać zasiłek na dziecko, jeżeli mogą go otrzymywać dwie osoby (na przykład ojciec i matka).

uzasadniony interes

Jeżeli nie rodzice opiekują się dzieckiem, lecz inne osoby lub instytucje pomocy społecznej, mają one uzasadniony interes dla zasiłku na dziecko i mogą go otrzymywać.

kształcenie zawodowe

Przygotowanie dziecka do wykonywania zawodu, aby później mogło pracować w zawodzie.

kształcenie zawodowe, pierwsze

Pierwsze kształcenie zawodowe dziecka.

stosunek zatrudnienia

Praca dla pracodawcy, podczas której zarabia się pieniądze.

decyzja

Pismo z kasy rodzinnej, w którym podano podjętą decyzję.

kształcenie zakładowe

Jeżeli nauka zawodu odbywa się w zakładzie, na przykład w zakładzie rzemieślniczym lub w służbie cywilnej.

zaświadczeniu o poborach

Zestawienie o wysokości zarobków w przypadku pracy w urzędzie.

dział poborów

Dział, od którego otrzymuje się pieniądze podczas pracy w urzędzie.

federalna służba obywatelska

Służba w Niemczech, w ramach której jako wolontariusz wykonywane są zadania, które pomagają wszystkim za niewielkie wynagrodzenie (kieszonkowe).

ustawa o zasiłku na dziecko (BKGG)

Ustawa regulująca, które w przypadkach szczególnych otrzyma zasiłek na dziecko. Na przykład, kiedy nie ma już rodziców.

Federalne Ministerstwo Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży (BMFSFJ)

Ministerstwo zajmujące się sprawami rodzinnymi.

Federalny Centralny Urząd Podatkowy (BZSt)

Urząd nadzorujący prawidłowość funkcjonowania kas rodzinnych.

obywatel niemiecki

Osoby, które mają niemiecki paszport lub dowód osobisty.

eID (identyfikacja elektroniczna)

Mianem identyfikacji elektronicznej określa się cyfrowe dowody tożsamości obywateli. Jest to niejako dowód elektroniczny, który umożliwia również składanie podpisu elektronicznego.

ustawa o podatku dochodowym (EStG)

Ustawa regulująca, kto ile podatków musi płacić w Niemczech.

przychody, podlegające opodatkowaniu

Udział własnych zarobionych pieniędzy, od których konieczna jest zapłata podatków na rzecz państwa. Na przykład od wynagrodzenia za pracę, odsetek i zysku z własnej działalności lub wynajmowanego domu.

przychody z majątku kapitałowego

Zyski, wynikające z zainwestowanych pieniędzy, na przykład z odsetek.

odwołanie

Możliwość bronięcia się w przypadku braku akceptacji decyzji kasy rodzinnej. W przypadku zasiłku na dziecko na podstawie ustawy o podatku dochodowym odwołanie nazywane jest sprzeciwem.

certyfikat ELSTER (ELSTER – elektroniczne zeznanie podatkowe)

ELSTER to program komputerowy do składania elektronicznych deklaracji podatku dochodowego. Certyfikat cyfrowy zawiera zweryfikowane dane osoby i jest przechowywany na komputerze.

dodatek rodzinny

Pieniądze od państwa dla rodzin z małymi dziećmi. Otrzymasz go tylko wtedy, gdy nie zarabiasz zbyt wiele podczas urlopu wychowawczego.

urlop rodzicielski

Czas po urodzeniu dziecka, kiedy rodzice dobrowolnie nie pracują, ponieważ głównie opiekują się dzieckiem i dlatego nie otrzymują wynagrodzenia.

odbiorca poborów emerytalnych

Osoby, które wcześniej pracowały jako urzędnicy i na emeryturze otrzymują za to pieniądze.

cyfra końcowa

Ostatnia cyfra numeru zasiłku na dziecko. Numer zasiłku na dziecko składa się łącznie z 11 znaków. W przypadku xxxFKxxxxx0 („x” oznacza liczby) cyfrą końcową jest 0.

istotne dla wydania decyzji

Informacje ważne dla decyzji o otrzymaniu zasiłku na dziecko. Na przykład, czy dziecko się kształci.

pierwsze studia

Pierwsze studia dziecka.

praca zarobkowa

Praca, podczas której zarabia się pieniądze.

Unia Europejska (UE)

Związek obecnie 27 państw europejskich.

Europejski Korpus Solidarności

Działalność wolontariacka w UE, w której osoby 18- do 30-letnie wykonują niewielką pracę przydatną dla wszystkich dobrowolnie i bez pieniędzy.

Europejski Obszar Gospodarczy (EOG)

Umowa między Unią Europejską (UE) a Europejskim Stowarzyszeniem Wolnego Handlu (EFTA), aby państwa członkowskie mogły prowadzić między sobą swobodny handel.

minimum egzystencjalne

Pieniądze na to, co jest niezbędne dla dziecka. Są to koszty utrzymania, opieki i kształcenia.

kasa rodzinna

Kasa rodzinna jest urzędem wypłacającym zasiłek na dziecko i dodatek na dziecko. Najczęściej należy do Federalnej Agencji Pracy.

przyznanie

Decyzja kasy rodzinnej, czy ktoś otrzyma zasiłek na dziecko.

dobrowolna służba wojskowa

Służba, w ramach której pracuje się dobrowolnie w Bundeswehrze (np. żołnierz, podoficer, oficer).

służba obywatelska

Służba, w której jako wolontariusz wykonujesz coś, co pomaga wszystkim bez wynagrodzenia (czasami jest to kieszonkowe).

korzystający ze swobody przemieszczania się obywatele

Osoby z UE, które mogą mieszkać i pracować w Niemczech. Jest to regulowane ustawą o ogólnej swobodzie przemieszczania się obywateli Unii.

praca o charakterze marginalnym

Praca, w której zarabia się nie więcej niż 450 euro miesięcznie.

ustawa o ogólnej swobodzie przemieszczania się obywateli Unii

Ustawa pozwalająca osobom z UE na mieszkanie i pracę w Niemczech.

miejsce stałego przebywania

Miejsce, w którym mieszka się dłużej niż sześć miesięcy bez przerwy.

kontrola najkorzystniejszego systemu podatkowego

Kontrola urzędu skarbowego, czy zasiłek na dziecko jest wystarczający dla minimum egzystencjalnego. Jeżeli nie, trzeba płacić jeszcze mniej podatków.

przyjęte do gospodarstwa domowego

Jeżeli dziecko stale mieszka z innymi osobami i jest przez nie utrzymywane. Najczęściej jest to rodzina.

międzynarodowy wolontariat młodzieżowy

Działalność wolontariacka, w której wykonuje się za granicą niewielką pracę przydatną dla wszystkich dobrowolnie i bez pieniędzy.

świadczenie na dziecko

Pieniądze otrzymywany przez urzędników z dziećmi, na przykład dodatek rodzinny, kwota podwyższona dla dziecka.

kwota wolna na dziecko

Pieniądze, od których osoby z dziećmi nie muszą płacić podatków, ponieważ potrzebują co najmniej tyle na swoje dzieci.

prawo do zasiłku na dziecko (patrz wymagania roszczenia)**uprawniony do zasiłku na dziecko**

Osoba otrzymująca zasiłek na dziecko na podstawie przepisów prawa.

pobieranie zasiłku na dziecko

Uzyskiwanie zasiłku na dziecko oznacza pobieranie zasiłku na dziecko.

numer zasiłku na dziecko

Własny numer nadawany każdemu dziecku w kasie rodzinnej. Numer zasiłku na dziecko jest nadawany w momencie pierwszego wniosku o zasiłek na dziecko i podany jest na decyzji o zasiłku na dziecko.

własne środki dziecka

Pieniądze, które dziecko zarabia samo lub otrzymuje od innych.

skarga

Możliwość wniesienia skargi do sądu w przypadku braku zgody z decyzją o odwołaniu lub sprzeciwie. Wówczas decyzję podejmuje sędzia.

ochrona przed zajęciem konta

Powoduje, że na koncie bankowym zawsze musi pozostać pewna (miesięczna) kwota minimalna, nawet jeśli masz długi.

obowiązek informowania, również: obowiązek współdziałania

Obowiązek informowania kasy rodzinnej w przypadku jakichkolwiek zmian. Na przykład, jeżeli dziecko wyprowadza się z domu lub nie kontynuuje kształcenia.

okres urlopu macierzyńskiego

Czas przed i po urodzeniu dziecka, w którym matkom nie wolno pracować. Zabrania tego ustawa.

podrzędny uprawniony do zasiłku na dziecko

Jeżeli dwie osoby mogą otrzymywać zasiłek na dziecko (na przykład ojciec i matka), obowiązuje zasady, kto go otrzymuje. Osoba, która go nie utrzymuje, nazywana jest podrzędnym uprawnionym do zasiłku na dziecko.

zezwoleństwo na osiedlenie

Zezwolenie dla obcokrajowców spoza UE na mieszkanie w Niemczech.

niezbędne potrzeby życiowe

Pieniądże potrzebne dzieciom do życia. Dzieci niepełnosprawne potrzebują więcej, ponieważ mają ograniczenia mentalne lub fizyczne.

służba cywilna

również: służba państwowa. Jeżeli ktoś pracuje w urzędzie dla państwa lub miasta.

weryfikacja opcjonalna

Opcjonalne oznacza, że ma się wybór, aby coś zrobić. Weryfikacja oznacza potwierdzenie, że jest się w rzeczywistości prawdziwą osobą. Oznacza to również, że ktoś się identyfikuje.

kwota zryczałtowana dla osób niepełnosprawnych

Kwota, o którą ludzie z niepełnosprawnością muszą płacić niższe podatki, ponieważ potrzebują więcej do życia.

zajęcie zasiłku na dziecko

Zabranie komuś zasiłku na dziecko, ponieważ nie płaci on swoich długów. Kasa rodzinna musi go dawać osobie, u której jest zadłużenie, jeżeli sąd podejmie taką decyzję.

dodatek opiekuńczy

Pieniądże, jakie otrzymują ludzie, którzy wymagają opieki.

żądanie zwrotu

W przypadku otrzymania zasiłku na dziecko niezgodnie z prawem, ponieważ nie pozwala na to ustawa, należy go zwrócić.

decyzja o żądaniu zwrotu

Pismo z kasy rodzinnej, w którym podano decyzję o konieczności zwrotu zasiłku na dziecko.

żądana kwota zwrotu

W jakiej wysokości zasiłek na dziecko należy zwrócić.

kształcenie szkolne

Uczęszczanie do szkoły z celem jej ukończenia, z możliwością nauki zawodu lub studiowania (na przykład szkoła główna, szkoła realna, gimnazjum, Wolne Szkoły Waldorfskie).

przychody nieopodatkowane

Pieniądże od państwa, od których nie trzeba odprowadzać podatku, na przykład zasiłek na dziecko, dodatek rodzinny, pomoc społeczna.

numer identyfikacji podatkowej

(skrót: NIP). Numer od Urzędu Skarbowego, jaki otrzymuje każda osoba w Niemczech automatycznie po urodzeniu. Dzięki temu numerowi kasa rodzinna zawsze dokładnie wie, która osoba otrzymuje zasiłek rodzinny na które dzieci, a jeśli nazwiska są takie same, nie dojdzie do pomyłki.

zwolnienie podatkowe

Określone kwoty, od których nie trzeba płacić podatków, na przykład minimum egzystencjalne dziecka.

zwrot podatku

Zwracane podatki.

studia

Uczęszczanie na uniwersytet lub do wyższej szkoły zawodowej.

nadpłata

Zasiłek na dziecko otrzymany w zbyt wysokiej kwocie.

nieograniczony obowiązek podatkowy

Obowiązek płatności na rzecz państwa części zarobków w postaci podatków.

utrzymanie

Obowiązek dbania o innych ludzi w przypadku wspólnego zamieszkania lub dawania innej osobie pieniędzy, aby zadbała sama o siebie. Na przykład robią to rodzice dla swoich dzieci.

upload

Wczytywanie dokumentów w Internecie. Mogą Państwo np. przekazać dowody potwierdzające drogą elektroniczną do kasy rodzinnej. W ten sposób można zaoszczędzić sobie wysyłkę pocztą.

powiadomienie o zmianie

Samodzielna informacja do kasy rodzinnej, jeżeli zmieni się coś ważnego i dlatego być może nie ma już podstawy do otrzymywania zasiłku na dziecko. Na przykład, jeżeli dziecko wyprowadza się z domu lub nie kontynuuje kształcenia. Jeżeli nie wiadomo, czy coś jest ważne, należy zapytać.

dostępne dochody netto dziecka

Pieniądże otrzymywane łącznie przez dziecko, bez względu na to, czy dochód podlega opodatkowaniu, czy nie.

ukończenie 18./21./25. roku życia

18./21./25. urodziny.

pełnoletność

Jeżeli dziecko kończy 18 lat, osiąga pełnoletność.

sierota

Dziecko jest sierotą, jeżeli obydwój rodzice nie żyją.

priorytet

Jeżeli dwie osoby mogą otrzymywać zasiłek na dziecko, przepisy prawa regulują, kto ma go otrzymać. Najczęściej jest to ojciec lub matka, czasami dziadkowie.

priorytetowy uprawniony do zasiłku na dziecko

Jeżeli dwie osoby mogą otrzymywać zasiłek na dziecko (na przykład ojciec i matka), obowiązują zasady, kto go otrzymuje. Osoba, która go nie utrzymuje, nazywana jest podrzędnym uprawnionym do zasiłku na dziecko.

model zmienny

Ustalenie przez rozwiedzionych rodziców, że dziecko mieszka raz u ojca i raz u matki.

kształcenie uzupełniające

również: kształcenie drugie. Jeżeli dziecko już nauczyło się jednego zawodu, ale później kształci się jeszcze na drugim kierunku.

weltwärts

Służba wolontariacka w Niemczech, w której wykonuje się za granicą niewielką pracę przydatną dla wszystkich dobrowolnie i bez pieniędzy.

wycofanie

Wycofanie swojego wcześniejszego stwierdzenia.

sprzeciw

Możliwość bronięcia się w przypadku braku akceptacji decyzji kasy rodzinnej. W przypadku zasiłku na dziecko na podstawie ustawy o zasiłku na dziecko sprzeciw nazywany jest odwołaniem.

oświadczenie woli

W przypadku wyrażenia swojej woli uzyskania czegoś prawnie. Na przykład podczas zawierania umowy.

miejsce zamieszkania

Miejsce, w którym faktycznie się mieszka.

złożenie oświadczenia pisemnego

W przypadku pójścia do kasy rodzinnej i powiedzenia tam, czego się chce, na przykład złożyć odwołanie. Jest ono spisane i musi zostać jeszcze podpisane.

kształcenie drugie

Jeżeli dziecko już nauczyło się jednego zawodu, ale później kształci się jeszcze na drugim kierunku.

Informacja o dodatku na dziecko

Dodatek na dziecko (KiZ) jest świadczeniem socjalnym państwa dla rodziców **o niskich zarobkach**. Wielu rodziców pracujących zarobkowo potrzebuje dodatku na dziecko jako dodatkowego wsparcia finansowego, ponieważ ich dochody nie wystarczają do zapewnienia ► **utrzymania** dziecku lub dzieciom.

Dodatek na dziecko (KiZ) wynosi od 1 stycznia 2023 roku **do 250 euro miesięcznie na dziecko**. Ta maksymalna kwota obejmuje natychmiastowy dodatek na dzieci w wysokości 20 euro miesięcznie na dziecko. Dodatek na dziecko wypłacany jest razem z zasiłkiem na dziecko. Jest on przyznawany wyłącznie przez Kasę Świadczeń Rodzinnych Federalnej Agencji Pracy.

Dla dodatku na dziecko obowiązują poniższe warunki:

- Dziecko mieszka w gospodarstwie domowym osoby, nie ma współmałżonka i jest młodsze niż 25 lat.
- Osoba pobiera **zasiłek** lub porównywalne świadczenie (na przykład z zagranicy) na to dziecko.
- **Minimalny dochód**
 - co najmniej 600 euro w przypadku osób samotnie wychowujących
 - co najmniej 900 euro w przypadku par
- Państwa dochód, który jest zaliczany na poczet dodatku na dziecko, nie redukuje go do zera.

Wniosek o dodatek na dziecko można szybko i łatwo złożyć **online** na stronie **www.kiz-digital.de**.

Więcej informacji można znaleźć w Internecie pod adresem:

www.kinderzuschlag.de oraz w „instrukcji dodatku na dziecko”.

*Teraz można szybko i łatwo ustalić z domu swoje **indywidualne prawo do dodatku na dziecko** – z wykorzystaniem „**opiekuna dodatku na dziecko**”!*

*Wystarczy wejść na **www.familienkasse.de***

Dobrze wiedzieć:

*Wiele zmian, które należy zgłosić w kasie rodzinnej, można również dokonać **online!***

*Szybko i łatwo na stronie **www.familienkasse.de***

W Internecie na stronie **www.familienkasse.de** znajdują się również wszystkie aktualne informacje na temat usług i świadczeń kasy rodzinnej Federalnej Agencji Pracy.

Informacje wydawcy

Kasa rodzinna Federalnej Agencji Pracy

www.familienkasse.de

Stan: styczeń 2023 r.
FK KG 2 – 01.23